

INTERN REVISION

16. august 2023

SÆRLIG UNDERSØGELSE

AFSENDER

Jesper Andersen
Allan Bojer
Helle Lund Jørgensen

Regnskabsbilag, forretnings- gange og interne kontroller

Kultur- og Fritidsforvaltning-
gen

2023

MODTAGER

Adm. Direktør Søren Tegen
Direktør Lars Lastrup

Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING	3
2.	KONKLUSION OG SAMMENFATNING	5
3.	UDFØRT ARBEJDE	7
3.1	FØRVALTNINGENS INDSATS I FORHOLD TIL MANGLENDE REGNSKABSMÆSSIG DOKUMENTATION.....	7
3.2	DOKUMENTATION FOR DE REGNSKABSMÆSSIGE REGISTRERINGER.....	8
3.3	SÆRLIGE TYPER AF UDGIFTER	9
3.4	ANDRE FORHOLD	12

BILAG 1 HANDLEPLANER 2021 OG 2022

BILAG 2 IR NOTAT VEDR. KFF REGELSÆT - SÆRLIGE TYPER AF UDGIFTER

1. INDLEDNING

Intern Revision (IR) har foretaget en særlig undersøgelse rettet mod "Regnskabsbilag, forretningsgange og interne kontroller i Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF)".

I 2022 gav revisionen kritik af forvaltningernes bilagshåndtering, ligesom der blev konstateret atypiske udgifter.

På baggrund af drøftelser omkring forvaltningens egen undersøgelse af konkrete bilag, som ifølge det oplyste er initieret af aktindsigter fra pressen rettet mod specifikke institutioner, blev det aftalt med forvaltningen og efterfølgende godkendt af Revisionsudvalget, at IR gennemfører en særlig undersøgelse.

Formål, metode og afgrænsning

Undersøgelsens overordnede formål er at give en revisionsmæssig redegørelse og vurdering af:

- Forretningsgange og interne kontroller vedrørende bilagshåndtering
- Udvalgte regnskabsbilag/typer for perioden 1. januar – 31. december 2022
- Forvaltningens opfølgning/indsatser på revisionsbemærkninger fra 2021 og 2022 vedrørende bilagshåndtering.

Undersøgelsen skal desuden give viden om de forhold, som er kritiske i forhold til den fremtidige styring. Anbefalinger og konklusioner vil have et konkret og handlingsorienteret sigte.

Regnskabsbilag er afgrænset til kreditkortkøb og udlæg samt fakturaer, hvor indkøb er sket uden om indkøbsløsningen. Der er herefter sket en yderligere afgrænsning således at:

- samtlige køb over 500 kr. er gennemgået, mens køb under 500 kr. er stikprøvevis gennemgået vedrørende MasterCard/Eurocard (MasterCard), Dankort og Udlæg. Særligt for Dankort bemærkes det dog, at de mange køb af Facebookannoncer ikke er gennemgået, idet de ikke vurderes at være relevante for nærværende undersøgelse.
- fakturaer for køb over 500 kr. er stikprøvevis gennemgået

Gennemgangen af regnskabsbilagene omfatter en revisionsmæssig efterprøvning og vurdering af:

- om udgiften er behørigt dokumenteret
- om udgiften og de afledte registreringer er i overensstemmelse med relevante interne og eksterne regler/retningslinjer
- om der er udvist skyldige økonomiske hensyn
- om udgiften kan betragtes som atypisk i forhold til at være et kommunalt formål/anliggende

Herudover rapporteres på eventuelle væsentlige regnskabsmæssige forhold, som konstateres i forbindelse med gennemgangen.

Undersøgelsen er understøttet af følgende aktiviteter:

- Interviews med relevant personale vedrørende følgende forhold:
  - Ledelsesovervågning
  - Efterlevelse af interne regler
- Gennemgang af materiale og systemer på de konkrete områder bl.a. med henblik på at:
  - Forstå og vurdere kommunens administration
  - Vurdere om kommunens interne regler er efterlevet
- Møder/dialog med decentrale enheder omkring bilag og tilstedeværelse af indkøbte aktiver.
- Løbende dialog med KFF med henblik på at afklare spørgsmål m.v.
- Dialog med KK "Center for personalejura og HR" og Københavns Politi med henblik på at afklare konkrete forhold.

Rapportering

Rapporten forelægges Revisionsudvalget.

Et udkast til rapporten har været i høring hos ledelsen i KFF. Vi har i rapporten alene forholdt os til de dele af de indkomne høringssvar, der vedrører de faktiske forhold, der beskrives i rapporten. Vi har således som udgangspunkt ikke inddraget bemærkninger til vores vurderinger.

Rapporten vil desuden - som følge af Økonomiudvalgets lovpligtige indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold inden for alle kommunens administrationsområder - blive sendt til Økonomiforvaltningens direktion til eventuel videre foranstaltning over for Økonomiudvalget.

2. KONKLUSION OG SAMMENFATNING

Igennem flere år har revisionen i forbindelse med bilagskontrollen påpeget mangelfuld regnskabsmæssig dokumentation i alle kommunens forvaltninger. KFF har således løbende udarbejdet handleplaner i forhold til at sikre, at forvaltningens regnskabsbilag lever op til de krav, der stilles i KK.

Vi har som det første haft fokus på, hvorvidt forvaltningens indsats i de senere år, rettet mod fyldestgørende og tilstrækkelig dokumentation for de regnskabsmæssige registreringer, har virket.

Vores gennemgang af udvalgte regnskabsbilag vedrørende særlige betalingstyper for regnskabsår 2022 viser mange ufuldstændige bilag. I samarbejde med forvaltningen har vi i flere tilfælde kunne indhente den manglende dokumentation efterfølgende.

Men der er stadig afholdt udgifter, hvor vi på det foreliggende grundlag ikke kan være sikre på, at der er tale om en kommunal udgift. Desuden har vi konstateret flere fejludbetalinger i forbindelse med refusion af medarbejderudlæg.

Vi kan se, at forvaltningen har gjort en indsats, herunder undervist og oplyst decentrale ledere og medarbejdere omkring gældende regler. Herudover kan vi se, at flere medarbejdere i forvaltningens centrale administrative center, i forbindelse med bilagshåndteringen, er blevet opmærksomme på og påpeger, at kommunens regler skal efterleves, men de har ikke haft det nødvendige mandat til at ændre forholdene.

Det er vores vurdering, at indsatsen i de senere år ikke i tilstrækkelig grad har virket, og der er således stadig behov for en indsats rettet mod alle enheder i KFF for at sikre, at kommunens regler efterleves.

Det bemærkes, at manglende dokumentation øger risikoen for, at uregelmæssigheder kan holdes skjult.

For det andet har vi haft fokus på særlige typer af udgifter. I forbindelse med revisionen i 2022 konstaterede revisionen udgifter, som på det foreliggende grundlag umiddelbart blev vurderet atypiske i forhold til at være kommunalt formål/anliggende. Vedrørende KFF var der særligt et bilag vedrørende kompetenceudvikling, der efterfølgende gav anledning til aktindsigtsanmodninger i regnskabsbilag, og pressedækning vedrørende et konkret spillested.

Vi har ved vores gennemgang af de udvalgte regnskabsbilag konstateret mange bilag, hvor der efter vores vurdering er væsentlig tvivl, om udgiften har et kommunalt formål, eller om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af offentlige midler, eller om den afholdte udgift er inden for kommunens regler. Vi skal gøre opmærksom på, at manglende og eller uklare regler gør kontrollen vanskelig og mere subjektiv.

For at forvaltningen proaktivt kan vurdere, tage stilling til og eventuelt præcisere regler og retningslinjer, har vi valgt at rapportere alle vores observationer overordnet i typer af udgifter.

Der har ikke tidligere været et forvaltningsspecifikt regelsæt, og der har ikke været en central kontrol i KFF, rettet mod hvorvidt kommunens generelle regler m.v. er efterlevet.

Det har været op til de enkelte budgetansvarlige ledere at vurdere om, udgifterne var inden for rammerne og reglerne for, hvad bevillingerne kunne anvendes til. Ingen overvågede eller førte tilsyn med dette. Denne praksis har, ifølge det oplyste, været ledelsesmæssigt accepteret i KFF i mange år.

KFF har besluttet at ændre praksis samt præcisere og stramme op på reglerne vedrørende visse typer af udgifter (primært udgifter vedrørende personale, transport, bespisning, gaver m.m.) i et forvaltningsspecifikt regelsæt. Vi har løbende rapporteret og drøftet de konstaterede forhold ved bilagsgennemgangen med forvaltningen. Det har betydet, at forvaltningen sideløbende har kunne vurdere og eventuelt indarbejde præciseringer i regelsættet.

Tydelige regler og retningslinjer er det bedste værn mod både utilsigtede og tilsigtede fejl og mangler, og sikrer både forvaltning og medarbejdere mod uberettiget mistanke og kritik.

KFF har desuden besluttet at implementere en central kontrol rettet mod atypiske udgifter med eskalation til højere ledelsesniveau.

For det tredje har vi ved gennemgangen haft fokus på væsentlige regnskabsmæssige fejl og mangler. Der er konstateret flere væsentlige forhold i KFF's regnskabsføring, som forvaltningen bør indarbejde i en handleplan for at sikre at gældende regler og retningslinjer efterleves.

Der vil i den forbindelse være krav til at skattemæssige fejl og mangler berigtiges i overensstemmelse med SKAT's regler.

Det anbefales, at der er en tæt ledelsesopfølgning i forhold til at sikre, at forvaltningens handleplan gennemføres, og at de udførte kontroller, der tilrettelægges, er effektive i forhold til formålet.

3. UDFØRT ARBEJDE

3.1 Forvaltningens indsats i forhold til manglende regnskabsmæssig dokumentation

Vi har ved vores gennemgang som det første haft fokus på, hvorvidt forvaltningens indsats i de senere år, rettet mod manglende regnskabsmæssig dokumentation, har virket.

Uafsluttede revisionsbemærkninger

I flere år og senest i 2022 har revisionen haft særligt fokus på fyldestgørende og tilstrækkelig dokumentation for de regnskabsmæssige registreringer.

En forudsætning for at god regnskabsskik er efterlevet, og at kontrolmiljøet vedrørende betalinger er effektivt er, at rekvirenten vedlægger tilstrækkelig dokumentation, så 2. godkender har adgang til et fyldestgørende regnskabsmateriale.

Manglende dokumentation øger også risikoen for, at besvigelser og øvrige fejl/mangler kan holdes skjult.

Der blev i revisionsberetningen anført følgende generelle forhold vedr. alle forvaltninger:

”Den udførte kontrol i 2022 viser, at der fortsat er flere fejl og mangler i bilagshåndteringen i bogføringen, som væsentligst kan henføres til:

- Manglende eller utilstrækkelig regnskabsmæssig dokumentation i gennemsnit mellem 1% og 9% vedrørende betalinger og 4% vedrørende finansposter.
- Manglende angivelse af formål samt deltagere i gennemsnit mellem 20% og 33% af relevante bilag”.

Herudover blev der i 2022 konstateret udgifter, som på det foreliggende grundlag umiddelbart vurderes at være atypiske, i forhold til at være kommunalt formål/anliggende.

I forbindelse med forelæggelse på de respektive udvalg udarbejder forvaltningerne handleplaner, som fremadrettet skal medvirke til at håndtere de kritiske forhold hensigtsmæssigt og betryggende.

Handleplaner fra KFF

Nedenfor er gengivet KFF's handleplaner udarbejdet på baggrund af revisionens bemærkninger for 2022, opdateret pr. juli 2023.

Opfølgning juli 2023

"KFF skelner p.t. ikke imellem de forskellige bilagstyper (Udlæg, Dankort/kundekort, E-faktura, Eksterne udbetalinger samt Finansposter) men kigger via stikprøver på alle typer af bilag.

Opsummeret er indsatserne:

- 1) Udbredelse af kendskab til krav og regler (indsats forløber godt og fortsætter til juni 2023)
- 2) Udbredelse af teknisk kendskab til Kvantum (fortsætter til juni 2023)
- 3) Stikprøvekontrol hver anden måned indenfor (Udlæg, Dankort/kundekort, E-faktura, Eksterne udbetalinger samt Finansposter) (fortsætter til juni 2023)

ØKF er i samarbejde med de øvrige forvaltninger i gang med udarbejdelse af manuskript til e-læring på området. Når denne er klar, vil KFF sikre implementering i KFF.

Deadline for samlet handleplan:

KFF fortsætter med alle indsatser til juni 2023, hvor alle indsatser vurderes på ny.

- 1.1) præciseret og strammet op på regelsæt for særlige typer udgifter (primært udgiftstyper ift. personale, transport, bespisning, gaver m.m.).
- 1.2) Præciseret ansvar og opgaver for ledere og medarbejdere i forbindelse med køb foretaget som udlæg eller med Visa Dankort eller Eurocard
- 1.3) Udarbejdet to forvaltningsspecifikke arbejdsgange, der øger kontrol af dokumentation af atypiske udgifter ift. forbrug på udlæg og Visa/Dankort eller Eurocard samt proces-beskrivelse for interne arbejdsgange, ledelsestilsyn og eskalationsveje
- 1.4) Kommunikationskampagne, der skal sikre implementering af regelsættet samt krav til bilagsdokumentation mv. i forbindelse med indkøb foretaget som udlæg eller med Visa/Dankort eller Eurocard. Kampagnen igangsættes ultimo juni 2023 med ledere og administrative medarbejdere som primære målgrupper. Der vil være en læringsperiode for administrative medarbejdere i aug.-sept. Hele KFF vil blive orienteret om tiltaget.

Ad 2) Udbredelse af teknisk kendskab til Kvantum. KFF har konstateret ikke at være i mål med indsatsen og fortsætter derfor med løbende undervisning af medarbejdere, der foretager bogføring (fortsætter til december 2023)

Ad 3) Herudover fortsætter KFF målrettede stikprøver ca. hver anden måned, hvor undervisningen tilpasses efter resultater fra stikprøverne (fortsætter til december 2023)"

I bilag 1 er gengivet forvaltningens handleplaner for årene 2021 og 2022.

3.2 Dokumentation for de regnskabsmæssige registreringer

Vi har gennemgået i alt 2.426 posteringer svarende til et beløb på 24,4 mio.kr. for 2022.

Gennemgangen har omfattet alle enheder i KFF og fordeler sig på følgende bilagstyper og samlede udgifter:

- Kreditkort - 841 posterings svarende til 1,9 mio.kr.
- Refusion af personlige udlæg - 744 posterings svarende til 0,9 mio.kr. t kr.
- Fakturaer, hvor indkøb er sket uden om indkøbsløsningen - 841 posterings svarende til 21,6 mio.kr.

Der henvises til afsnittet i indledningen vedr. "Formål, metode og afgrænsning" for yderligere oplysninger om udvælgelseskriterier.

I 142 tilfælde har vi konstateret, at den nødvendige bilagsdokumentation ikke foreligger sammen med regnskabsbilaget, og udbetalingen således ikke umiddelbart burde være godkendt. I samarbejde med forvaltningen har vi i 81 tilfælde kunne indhente den manglende dokumentation efterfølgende.

I 61 tilfælde, svarende til udgifter for samlet 133 t.kr., har vi efter kontakt til forvaltningen ikke modtaget den nødvendige dokumentation. Der er således afholdt udgifter, hvor det ikke på det foreliggende grundlag kan afgøres, om der er tale om en kommunal udgift.

Manglende dokumentation forekommer typisk ved brug af kreditkort eller refusion af personlige udlæg, og vores gennemgang viser, at der er tale om generelle udfordringer i forvaltningen og ikke kun i enkelte enheder.

Manglende dokumentation øger risikoen for, at uregelmæssigheder kan holdes skjult, hvis det ikke er muligt at påse, hvilke ydelser m.v. udgiften reelt dækker, ligesom 2. godkender ikke har det nødvendige grundlag for at kunne godkende udgiften.

I 22 tilfælde har vi konstateret fejl i refusion af medarbejderudlæg. Fejludbetalingerne er samlet ca. 16 t kr., hvoraf en enkelt udbetaling tegner sig for 9 t.kr. Forvaltningen har oplyst, at de væsentligste fejludbetalinger er blevet tilbagebetalt. Det er vores vurdering, at der er tale om enkeltstående og menneskelige fejl, som modtageren i øvrigt ikke har reageret på. Forvaltningen oplyser, at processen er ændret, og det forventes at medvirke til færre fejludbetalinger.

3.3 Særlige typer af udgifter

For det andet har vi haft fokus på særlige typer af udgifter. I forbindelse med revisionen i 2022 konstaterede revisionen udgifter, som på det foreliggende grundlag umiddelbart blev vurderet atypiske i forhold til at være kommunalt formål/anliggende.

Vedrørende KFF var der særligt et bilag vedrørende kompetenceudvikling, der efterfølgende gav anledning til anmodninger om aktindsigt i regnskabsbilag og pressedækning relateret til et konkret spillested.

Bilagsgennemgang - særlige typer af udgifter

Som tidligere anført har vi gennemgået 2.426 posteringer. Det er vores vurdering, at der i 121 tilfælde er væsentlig tvivl, om udgiften har et kommunalt formål, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af offentlige midler, eller om den afholdte udgift er inden for kommunens regler. Vi skal gøre opmærksom på, at manglende regler gør kontrollen vanskelig og mere subjektiv.

Det skal ligeledes bemærkes, at der vedrørende flere typer af udgifter kan være konstateret få tilfælde og i flere tilfælde uden væsentlige økonomisk betydning. Men for at forvaltningen proaktivt kan vurdere, tage stilling til og eventuelt præcisere regler og retningslinjer, har vi valgt at rapportere alle vores observationer i typer af udgifter.

Appendiks til rapporten, som dokumenterer grundlaget for de konkrete observationer på bilagsniveau, er udleveret til forvaltningen.

Vores observationer kan henføres til følgende:

- Udgifter til julefrokost
- Hotelophold
- Forudbetaling
- Bøder
- Internet
- Aflønning i naturalier
- Registrering af aktiver og beskatning af fri telefon
- Medarbejdere der fremsender faktura vedr. udlæg
- Transport mellem hjem og arbejde
- Gaver til medarbejdere
- Bonuspoint
- Transportgodtgørelse/naturalier
- Gavekort
- Beklædning
- Massage, yoga og fysioterapi
- Alkohol
- Gaver til eksterne
- Portrætter
- Transport
- Drikkepenge

Vi har løbende rapporteret og drøftet de konstaterede forhold med forvaltningen. Det er vores opfattelse, at forvaltningen i al væsentlighed er enige i vores observationer.

Vi skal gøre opmærksom på, at vi anser forholdet, omkring anvendelse af kommunale midler til kompetenceudvikling i Amager Bio, som fuldt ud af dækket uden for denne undersøgelse. Der er også i 2022 anvendt midler til kompetenceudvikling, hvor der med rette kan sættes spørgsmålstegn

ved, om der er taget det nødvendige skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af offentlige midler.

KK Regler og retningslinjer

På baggrund af revisionens bemærkninger har Økonomiforvaltningen initieret en drøftelse i Budget- og Regnskabskredsen (kredsen af forvaltningernes regnskabsansvarlige) af regler/retningslinjer i forhold til de bilag med atypiske udgifter, som revisionen har peget på. Det er Budget- og Regnskabskredsens vurdering, at der ikke er behov for, at det centrale regelsæt, som fremgår af Personalebaseren m.v., strammes. I stedet bør forvaltningerne have fokus på kommunikationen af reglerne ud til enhederne, så der fremadrettet ikke afholdes udgifter til formål, der er i strid med kommunens regler.

KFF Regler og retningslinjer

Der har ikke tidligere været et forvaltningsspecifikt regelsæt, og der har ikke været en central kontrol i KFF rettet mod, hvorvidt kommunens generelle regler m.v. er efterlevet.

Det har været op til de enkelte budgetansvarlige ledere at vurdere om udgifterne var inden for rammerne og reglerne for, hvad bevillingerne kunne anvendes til og ingen overvågede eller førte tilsyn med dette. Denne praksis har ifølge det oplyste, været godkendt og accepteret i KFF i mange år.

Dette er efter vores opfattelse medvirkende til, at de centrale og decentrale regnskabsenheder, selv om de fik og havde kendskab til atypiske udgifter, ikke skulle/havde til opgave at anfægte de budgetansvarliges dispositioner.

Derfor reagerer forvaltningens centrale regnskabsenhed heller ikke, da Koncernservice, som led i deres overordnede bilagskontrol for hele KK, i august måned 2022 gør opmærksom på det omtalte bilag vedrørende kompetenceudvikling fra Amager Bio. Da Intern Revision gør opmærksom på det samme bilag i december måned 2022, agerer forvaltningen ligeledes reaktivt i overensstemmelse med forvaltningens praksis.

KFF har besluttet at ændre praksis samt præcisere og stramme op på reglerne vedrørende visse typer udgifter (primært udgifter vedrørende personale, transport, bespisning, gaver m.m.). Det gøres ved, at der udarbejdes et Regelsæt for KFF vedr. særlige typer af udgifter.

Det er positivt, at KFF nu proaktivt tager stilling de udgiftstyper, som kan være vanskelige for de budgetansvarlige ledere at vurdere, om det er et kommunalt formål, om der er taget skyldige økonomiske hensyn, eller om det er inden for kommunens regler. Tydelige regler og retningslinjer er det bedste værn mod både utilsigtede og tilsigtede fejl og mangler, og sikrer både forvaltning og medarbejdere mod uberettiget mistanke og kritik.

Som tidligere anført har vi løbende rapporteret og drøftet konstaterede forhold med forvaltningen. Det har betydet, at forvaltningen sideløbende har kunnet vurdere og eventuelt indarbejde præciseringer i regelsættet.

Der implementeres endvidere en central kontrol rettet mod atypiske udgifter med eskalation til højere ledelsesniveau.

Vi har i juli 2023 skriftligt afgivet både generelle og konkrete anbefalinger i forhold til regelsættet og til de fremadrettede kontroller til KFF. Disse er vedlagt som bilag 2.

3.4 Andre forhold

Vores gennemgang har identificeret flere andre væsentlige forhold i KFF's regnskabsføring.

Tilstedeværelse

I et tilfælde konstaterede vi, at en medarbejder primo 2022 havde indkøbt en computer og taske til en samlet værdi af ca. 22 t.kr. inkl. moms. Ved et besøg på enheden kunne vi konstatere, at aktivet ikke var til stede. Det blev oplyst, at medarbejderen, som havde købt aktivet, ikke længere var ansat, samt at pågældende havde medtaget aktivet i forbindelse med sin fratreden. Dette skulle være aftalt med en overordnet leder.

Det er ikke i overensstemmelse med kommunens regler, at medarbejdere kan medtage eller købe kommunens aktiver, hverken ved fratædelse eller som ansat.

Det er aftalt, at forvaltningen kræver aktivet tilbageleveret, hvilket ifølge det oplyste er sket.

Udbetaling af diæter m.v. til eksterne medlemmer af særudvalg

Der er konstateret en generel fejl i forvaltningens administration af udbetaling af diæter mv. til eksterne medlemmer af forskellige specielle udvalg f.eks. Scenekunstudvalg og lignende. Forvaltningen har udbetalt diæter m.v. som skattefrie beløb direkte via kommunens regnskabssystem. Diæterne skulle rettelig være udbetalt som skattepligtige beløb via kommunens lønsystem.

Omfanget af personer, herunder hvor længe og hvor meget der er udbetalt fejlagtigt, er på nuværende tidspunkt ikke opgjort af forvaltningen.

Arts- og momskonteringsfejl

Der er konstateret flere arts- og momskonteringsfejl i forbindelse med bogføring af køb via udlæg, dankort og MasterCard. Konteringen sker ikke i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets konteringsregler og kommunens "Vejledning i artskontering i Kvantum".

Indberetning til SKAT

Der er konstateret udbetaling af oplysningspligtige ydelser, f.eks. honorarer, gavekort mv., som ikke indberettes til Skattestyrelsen. Dette er ikke i overensstemmelse med skattelovgivningen og kommunens vejledninger "Kontering af faktura eller udlæg for lægeerklæringer m.m. (B-skat)" og "Håndtering af B-indkomst".

Anvendelse af betalingskort og personlige udlæg

Betaling ved brug af dankort og personlige udlæg foretages i stort omfang. Som udgangspunkt er det uhensigtsmæssigt at anvende dankort og udlæg til indkøb, som enten burde foretages gennem kommunens indkøbsløsning, eller hvor leverandøren burde kunne sende en faktura til kommunen i overensstemmelse med det fastlagte indkøbshierarki i kommunens "Forretningscirkulære indkøb".

Privat anvendelse af arbejdstelefon

Kommunens regler vedr. arbejdsbetingede mobiltelefoner, hvor brugeren skal tage stilling til, om mobiltelefonen alene skal anvende arbejdsmæssigt eller også privat mod indberetning til SKAT ved privat brug af arbejdstelefon, følges ikke i alle enheder. Afhængig af valget skal der underskrives enten en blanket for privat brug (hvorefter der skal ske beskatning via lønsystemet) eller en tro- og loveklæring om, at den ikke anvendes privat. I sidstnævnte tilfælde skal der føres kontrol med, at mobiltelefonen ikke anvendes privat.

Bilag 1 Handleplaner 2021 og 2022

Forvaltningens handleplaner rettet mod åbne revisionsbemærkninger.

Januar 2022 (vedr. Revisionsbemærkning for 2021)

"KFF har etableret en struktur omkring kontrolmiljø i KFF. Center for Økonomi, Kommunikation og Organisation (CØKO) har ansvaret for at udvikle 2. forsvarslinje som består af kontrolmodellen og værktøjer og metoder hertil, der gør det muligt at gennemføre stikprøver, som kan vise et mønster i, hvordan og hvor godt forvaltningen håndterer konteringspraksis.

Omfanget og dybden af kontroller afgøres ud fra hvilke risiko den pågældende proces repræsenterer og følger revisionens eventuelle anbefaling. KFF iværksætter indsatser i organisationen for at undgå de samme fejl begås fremadrettet samt følge op på og rette konstaterede fejl. Som en del af disse indsatser er dialogmøder med administrative medarbejdere i KFF, adressering af konkrete fejltypen, præcisering af retningslinjer, så det bliver nemmere at orientere sig i gældende praksis.

Som led i 2. forsvarslinje vil KFF styrke kontrolmodellen så omfanget af fejl, hvad enten det er af finansiel karakter, operationel karakter, besvigelse og compliance, minimeres. Som led i dette vil KFF i 2022 genbesøge retningslinjer og vejledninger knyttet til økonomiområdet. Heriblandt en indsats på konteringsvejledning og tro- og loveerklæring vedr. mobiltelefoner og indkøbscirkulærets bemærkning om "let omsættelige varer".

Desuden vil KFF styrke dialogen mellem økonomienheden og enhederne, så chefer, ledere og medarbejdere er bedre orienteret og inddraget i arbejdet med at minimere fejl. KFF har i perioden september-november udtaget stikprøver med fokus på sigende konteringstekster og vedhæftning af korrekt dokumentation. Det har givet anledning til en workshop med administrative medarbejdere i KFF som har fået præciseret gældende regler på området. Desuden har det givet anledning til udarbejdelse af retningslinjer for udlæg. KFF vil ved næste udtag af stikprøver fokusere på andre fejltypen, herunder momsfejl.

Herudover er KFF i gang med en ændret organisering, hvor medarbejdere der har opgaver indenfor administration samles i en fælles administrativ enhed med henblik på professionalisering og ensartethed. KFF forventer, at den nye organisering vil bidrage til en højere compliance inden for indkøb, kreditor, debitor og personaleadministration."

Januar 2023 (vedr. Revisionsbemærkning for 2022)

"KFF's handleplan fra 2021 følger som planlagt.

I KFF har 2. forsvarslinje udbredt krav og regler til bilagsdokumentation i et læringsforløb. Det er sket med fokus på information, teknisk kendskab til Kvantum, stikprøver og bevidsthed om nødvendigheden af ændret adfærd.

Fokus har været på:

- Manglende eller utilstrækkelig regnskabsmæssig dokumentation
- Manglende angivelse af formål samt deltagere

KFF skelner p.t. ikke imellem de forskellige bilagstyper (Udlæg, Dankort/kundekort, E-faktura, Eksterne udbetalinger samt Finansposter) men kigger via stikprøver på alle typer af bilag.

Opsummeret er indsatserne:

- 1) Udbredelse af kendskab til krav og regler (indsats forløber godt og fortsætter til juni 2023)
- 2) Udbredelse af teknisk kendskab til Kvantum (fortsætter til juni 2023)
- 3) Stikprøvekontrol hver anden måned indenfor (Udlæg, Dankort/kundekort, E-faktura, Eksterne udbetalinger samt Finansposter) (fortsætter til juni 2023) ØKF er i samarbejde med de øvrige forvaltninger i gang med udarbejdelse af manuskript til e-læring på området. Når denne er klar, vil KFF sikre implementering i KFF.

Deadline for samlet handleplan:

KFF fortsætter med alle indsatser til juni 2023, hvor alle indsatser vurderes på ny.

2. forsvarslinje vil overfor KFF ADM og controllere i 1. halvår af 2023 fortsætte samme strategi i læringsforløbet.

Ved næste opfølgning i juni 2023 vil KFF følge op på at:

- 1) Udbredelse af kendskab til krav og regler er gennemført for alle administrative medarbejdere samt introduktion til nyansatte af krav og regler af 2. forsvarslinje.
- 2) Alle administrative medarbejdere kender alle tekniske muligheder i Kvantum I juni afholdes opfølgning med spørgsmål til brug af notefelter, toptekster, konterings-tekst, psp-navn og vedhæftning af bilag
- 3) Stikprøvekontrol er gennemført og det vurderes om der er behov for yderligere tiltag. KFF forventer at omfanget af fejl og mangler vil falde, men forventer samtidig at indsatsen skal fortsætte. Data fra stikprøver anvendes til løbende indsatser i løbet af perioden."

Bilag 2 IR NOTAT VEDR. KFF REGELSÆT - SÆRLIGE TYPER AF UDGIFTER AF 7. JULI 2023

Regelsæt KFF

Direktionen i KFF har anmodet Intern Revision (IR) om kommentarer til følgende:

1. Regelsæt KFF vedr. særlige typer af udgifter
2. Arbejdsgang for afregning af udlæg - KFF
3. Central kontrol ift. Atypiske indkøb (tjenesterejser, repræsentation, alkohol)
4. Eskalation ift. Atypiske indkøb (udlæg/kort) (tjenesterejser, repræsentation, alkohol)
5. Ansvarsfordeling ift. Brug af Visa/Dankort og Eurocard
6. Arbejdsgang for Visa/Dankort og Eurocard - KFF

Kommentarer

Det er positivt, at KFF har udarbejdet disse regler og retningslinjer. Regler, retningslinjer og få men effektive interne kontroller er det bedste værn mod både utilsigtede og tilsigtede fejl og mangler.

Vi forstår, at det fremsendte er fase 1, samt at der arbejdes med en fase 2.

Vi har følgende generelle kommentarer:

- Det bør fremgå af de enkelte dokumenter, hvor disse regler er indplaceret i forhold til kommunens regelhierarki.
- Der bør så vidt muligt henvises til allerede eksisterende regler fremfor at gengive dem.
- Det bør sikres, at der ikke er andre overliggende regler og retningslinjer i KK vedr. samme emner, som KFF's regler strider mod.
- Kommunens it-løsning i Kvantum vedr. afregning af udlæg bør implementeres fuldt ud, fremfor at udvikle lokale supplerende løsninger.
- Det er mest hensigtsmæssigt, hvis den løbende drift og administration tilrettelægges effektivt og smidigt. Det gøres efter vores opfattelse bedst ved, at man lader processen køre igennem effektivt og tilrettelægger en effektiv manuel opdagende kontrol på toppen af det hele. På den måde understøtter man også de decentrale ledere bedst muligt.
- En egentlig kontrol i forhold til indhold og formål, som b.la. skal identificere atypiske indkøb, bør omfatte indkøb foretaget gennem alle betalingstyper, ligesom der ikke bør være en skarp afgrænsning af atypiske indkøb. Atypiske indkøb kan være mange andre ting. En sådan kontrol bør være risikobaseret og løbende ændres og tilpasses, samt udføres af personer med særlige kompetencer.

Vores vurdering af de fremsendte regler og retningslinjer har givet anledning til følgende, som bør overvejes:

1. Regelsæt KFF vedr. særlige typer af udgifter

Indledning

Det anbefales, at det indledningsvist anføres, at reglerne kan fraviges, hvis der er tale om "force majeure". Dog skal intentionerne i regelsættet altid iagttages. Ligeledes skal begrundelsen for, at man afviger foreligge skriftligt, forinden aktiviteten udføres og vedlægges bilaget. Også ved tvivlstilfælde bør medarbejderne følge intentionerne i regelsættet.

Indkøb af let omsættelige aktiver bør optages på en fortegnelse. Såfremt medarbejderen anvender aktivet uden for arbejdspladsen, bør der udarbejdes en udlånserklæring, så aktivets tilstedeværelse er kendt, og medarbejderen kan aflevere aktivet ved evt. fratræden.

Beklædning til ansatte. Der vurderes at være behov for regler, retningslinjer og beløbsgrænser. Efter vores opfattelse er hovedreglen, at kommunen ikke betaler for beklædning til den ansatte. Undtagelsen herfor er de tilfælde hvor: I) overenskomsten stiller krav herom. II) der arbejdes under forhold som jf. Arbejds miljølovgivningen kræver sikkerhedstøj og/eller sikkerhedssko. III) der - af hensyn til synlighed - er behov for uniform eller beklædningsgenstande med tydeligt navn og logo samt, at nytteværdien står mål med udgiften. Øvrige tilfælde betragtes som personalegoder, der ikke er forenelig med kommunens cirkulære nr. 60 af 17. december 2014. Der henvises i øvrigt til kommunens tøjregulativer jf. cirkulære nr. 8 af 13. februar 1990 og skrivelse af 29. marts 1988.

Massage, yoga, fysioterapi mv. Der vurderes at være behov for regler, retningslinjer og beløbsgrænser. Ifølge kommunens cirkulære nr. 60 af 17. december 2014 er massageordninger et personalegode, der kan tilbydes, "hvis tilbuddene gælder alle på arbejdspladsen og udgør en mindre værdi". Det er uklart, hvad der forstås ved "mindre værdi" og "gælde alle på arbejdspladsen". HR i KFF har oplyst, at de rådgiver enhederne om, at der ikke ydes tilskud til massage.

Frivillig arbejdskraft i forhold til regler, retningslinjer og beløbsgrænser, som kommer i "Fase 2" ifølge forvaltningen.

2. Arbejdsgang for afregning af udlæg - KFF

Kommunens it-løsning i Kvantum vedr. afregning af udlæg bør implementeres fuldt ud, fremfor at udvikle lokale supplerende løsninger.

Herudover er det vigtigt, at medarbejderen, der anmelder udlægget, selv har anført beløbet og dermed er ansvarlig for, hvilket beløb der skal dokumenteres.

3. Central kontrol ift. Atypiske indkøb (tjenesterejser, repræsentation, alkohol)

Det anbefales, at kontrolfunktionen opdeles således, at KFF Adm er ansvarlig for:

- kontrol af at formalia dvs. tilstrækkelig dokumentation m.v. foreligger forinden betaling.
- screening i forhold til indhold og formål.

En egentlig kontrol i forhold til indhold og formål, som bl.a. skal identificere atypiske indkøb, bør både omfatte indkøb, som er godkendt i KFF Adm og bilag, som ikke er godkendte. Herudover bør atypiske bilag foretaget via MIR 7, E-bilag og indkøbsløsningen også indgå. Såfremt enhederne fremover skal efterleve indkøbshierarkiet, vil der kunne forekomme atypiske indkøb ved brug af flere betalingstyper. Der bør ikke være en skarp afgrænsning af atypiske indkøb. Atypiske indkøb kan være mange andre ting.

4. Eskalation ift. Atypiske indkøb (udlæg/kort) (tjenesterejser, repræsentation, alkohol)

Der henvises til kommentarerne under pkt. 3.

5. Ansvarsfordeling ift. Brug af Visa/Dankort og Eurocard

Der henvises til kommentarerne under pkt. 3.

2. godkender skal godkende køb over 10.000 kr. jf. KK regelsæt. Det er en fast kontrol, som skal udføres 100%. Denne kontrol bør ikke sammenblendes med en kontrol i forhold til indhold og formål, som bl.a. skal identificere atypiske indkøb. En sådan kontrol bør være risikobaseret, løbende ændres og tilpasses.

6. Arbejdsgang for Visa/Dankort og Eurocard - KFF

Det er mest hensigtsmæssigt, hvis den løbende drift og administration tilrettelægges effektivt og smidigt. Det gøres efter vores opfattelse bedst ved, at man lader processen køre igennem effektivt, samt tilrettelægger en effektiv manuel opdagende kontrol. Denne proces virker umiddelbart usmidig og tung, ligesom ansvaret for en effektiv kontrol er lagt på lederne. Hvad hvis det er lederne, der har dankort og Eurocard?

Afslutning

Vi har vedhæftet de enkelte dokumenter med flere tektnære kommentarer.

Som det fremgår af vores kommentarer direkte i dokumentet "Regelsæt KFF vedr. særlige typer af udgifter", er der flere steder, hvor vi tænker, at medarbejdere og ledere kan være i tvivl. Det kan overvejes, evt. i fase 2, at gennemskrive dokumentet. Hvis KFF beslutter at gøre det nu, deltager vi gerne i en workshop, hvor vi sammen med jer og evt. KS gennemskriver dokumentet.

Såfremt I har spørgsmål eller kommentarer, er I velkommen til at kontakte os.